

БІБЛІОТЕКА ВЧИТЕЛЯ

Р.В. Богайчук

УРОКИ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ

3 клас

Посібник для вчителя

До підручника Сидоренка В.К., Котелянець Н.В., Агєєвої О.В.

Тернопіль
Навчальна книга — Богдан

УДК 371.32:371.381
ББК 74.263
Б 73

Рецензенти:
викладач кафедри природничих і математичних дисциплін
початкових класів ТНПУ
Писарчук О.Т.
вчитель вищої категорії, старший вчитель
Походжай Н.Я.

Серію засновано 2007 року

Богайчук Р.В.

Б 73 Уроки трудового навчання : 3 клас : посібник для вчителя :
до підр. В.К. Сидоренка та ін. / Р.В. Богайчук. — Тернопіль :
Навчальна книга — Богдан, 2014. — 136 с. — (Бібліотека вчи-
теля).

ISBN 978-966-10-1765-7 (серія)

ISBN 978-966-10-3906-2

У посібнику подано 35 конспектів уроків трудового навчан-
ня, зміст яких відповідає навчальній програмі МОН України та
підручнику «Трудове навчання. 3 клас» (автори В.К. Сидоренко,
Н.В. Котелянець, О.В. Агеєва).

Для вчителів початкових класів, студентів педагогічних навчаль-
них закладів.

УДК 371.32:371.381
ББК 74.263

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути використана чи відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ISBN 978-966-10-1765-7 (серія)

ISBN 978-966-10-3906-2

© Навчальна книга — Богдан, 2014

**ПРОГРАМА
ДЛЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ*
1-4 КЛАСИ**

Пояснювальна записка

Освітня галузь «Технології» в молодших класах реалізується через зміст навчальних предметів «Трудове навчання» та «Інформаційно-комунікативна грамотність», які є початковою ланкою загальної системи трудового навчання та виховання учнів. Трудове навчання в початковій школі є однією з ланок неперервної технологічної освіти, що логічно продовжує дошкільну освіту, створює базу для успішного опанування учнями технологій основної школи та здобуття професійної освіти. Трудове навчання в початкових класах є першою сходинкою до вибору майбутньої професії.

Метою «Трудового навчання» в початковій школі є формування і розвиток у межах вікових можливостей предметно-перетворювальної компетентності учнів, яка дає можливість їм самостійно вирішувати предметно-практичні та побутові завдання. Для досягнення зазначеної мети передбачається виконання таких вимог:

- формування в межах вікових можливостей узагальнених способів (алгоритмів) предметно-перетворювальної діяльності з дотримання безпечних прийомів ручної праці та економного використання матеріалів;
- розвиток творчих здібностей, елементів графічної грамоти, вмінь працювати в команді та навичок виконання операцій із ручних технік обробки матеріалів;
- набуття досвіду предметно-перетворювальної та побутової практичної діяльності, алгоритмів і способів предметно-практичних дій ручними техніками для оволодіння в основній школі основами технологій;
- виховання в учнів ціннісного ставлення до себе як суб'єкта предметно-перетворювальної діяльності, шанобливого ставлення до людей праці та їхньої професії, трудових традицій українського народу та інших народів світу.

Зміст «Трудового навчання» визначається за такими змістовими лініями:

- ручні техніки обробки матеріалів;
- технічна творчість;
- декоративно-ужиткове мистецтво та самообслуговування.

Результатом реалізації згаданих змістовних ліній буде сформована в учнів предметно-перетворювальна компетентність, яка в межах вільних можливостей дасть змогу їм самостійно вирішувати предметно-практичні та побутові проблеми.

Навчальну програму побудовано згідно з такими положеннями:

- навчальний матеріал диференціюється за видами діяльності (згинання, складання, різання, ліплення тощо) та конструкційними матеріалами (папір, картон, пластилін, природні і штучні матеріали та ін.), які ускладнюються в кожному класі залежно від просторово-предметних характеристик виготовлення виробів (за шаблоном на площині, за шаблоном на площині з елементами творчості, об'ємні, об'ємні з елементами творчості);
- види практичної діяльності диференціюються упродовж навчального року залежно від календарних свят (державних і релігійних), регіональних традицій і звичаїв, які ускладнюються в кожному класі через добір об'єктів праці з урахуванням вікових особливостей учнів.

* Програма «Трудового навчання» запроваджується у 1-4 класах загальноосвітніх навчальних закладів із навчанням українською мовою, а також російською та іншими мовами національних меншин.

Окремі елементи загальних тем навчальної програми (організація робочого місця на уроці, безпека життя, користування інструментами та матеріалами, бережливе ставлення до використання матеріалів, самообслуговування та ін.) є наскрізними. Отримані учнями знання, сформовані вміння та навички розвиваються на кожному уроці в школі, у позаурочній діяльності, зокрема на заняттях у групі продовженого дня та вдома.

Теми уроків із розділів «Декоративно-ужиткове мистецтво», «Конструювання з використанням ігрових наборів і конструкторів та (або) їх електронних версій» зазвичай обирає вчитель самостійно залежно від регіональної специфіки та матеріально-технічної бази школи з кількості годин відведених на резерв (4 години).

УРОК 15

Дата _____

Клас _____

Тема. Оригамі. Виготовлення об'ємних виробів технікою оригамі.

Практична робота. Створення об'ємних виробів технікою оригамі.

Об'єкт праці. Оригамі «Голуб».

Мета. 1. Удосконалювати навички створення найпростіших фігур у техніці оригамі.

2. Навчити виготовляти оригамі «Голуб».

3. Стимулювати пізнавальну активність учнів.

4. Виховувати працьовитість, охайність в роботі, любов до природи.

Матеріали та інструменти. Кольоровий папір, ножиці, клей, пензлик, зразки виробу, підручник «Трудове навчання. 3 клас» (с. 50–51), альбом, таблиці, ілюстрації із зображенням голубів.

Додатковий матеріал до уроку

Хід уроку

I. Підготовка робочих місць.

II. Організаційний момент.

Визначення готовності учнів до роботи.

III. Повідомлення теми і мети уроку.

1. Вступна бесіда.

— Які фігурки ви навчилися виготовляти на минулому уроці?

(Оригамі пташок — квочки з курчатами.)

— Сьогодні на уроці ми з вами ближче познайомимося з іншою пташкою.

Вгадайте, про кого ці загадки.

- Невеличка, сніжно-біла, що її
У небесну шир
Люди радісно пускають,
Сповістити всіх про мир.
Кожен з нас є цю пташку знає,
Її назву відгадає. *(Голуб)*

- Відомо всім з давніх часів —
В пошані птах цей в поштарів. *(Голуб)*

— Давно вже відомо, що голуб-вісник, символ пошти. Ще із давніх часів люди помітили здатність голубів повертатися здалеку додому, до рідного гнізда. І стали це використовувати як своєрідну «повітряну пошту». Ось тому голуб в пошані як птах-поштар.

А от у християнстві голуб вважається символом Святого Духа. Святий Дух зійшов з небес під час хрещення Ісуса в образі голуба. Тому в Україні — це священний «божий птах».

За народними повір'ями, відьми та дияволи можуть перевтілюватись у будь-кого, не можуть лише у голуба чи вівцю. То ж з давніх часів заборонено було вбивати голубів, шкодити їм і споживати у їжу.

Білий голуб став ще й символом миру, любові.

Пару закоханих людей завжди порівнювали з парою голубів.

Народ запримітив: якщо голуб оселився на будинку — на добро. А в тих, у кого голуби ведуться на подвір'ї, ніколи не буде пожежі.

Ще й прислів'я та приказки склали українці про цю дивну птаху:

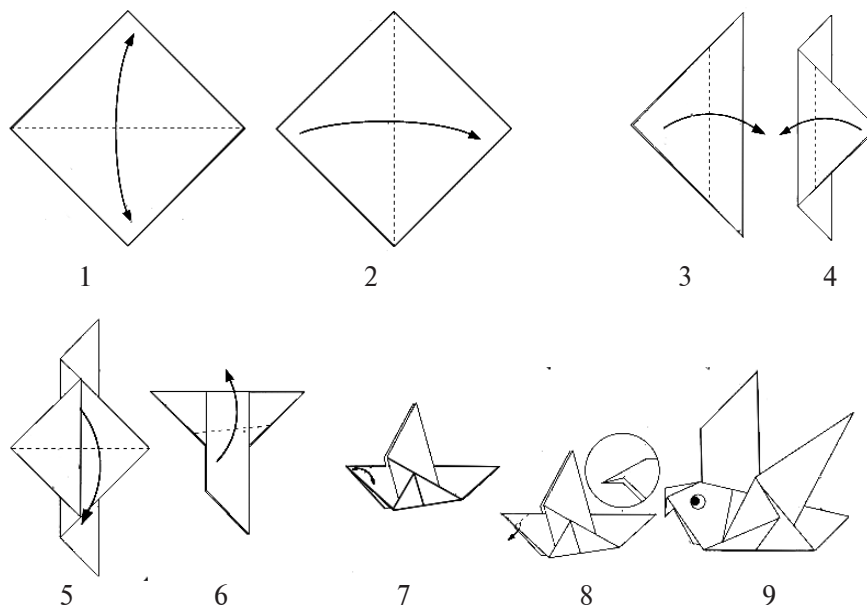
- Козак, як голуб: знявся та й полинув.
- Пестить, як голуб голубку.
- Чоловік сизий, як голуб.

Голуб — один із найпростіших виробів у техніці оригамі. Сьогодні ви навчитеся складати з паперу фігуру цього птаха за схемою.

IV. Розгляд зразка виробу.

V. Технологія виготовлення виробу.

Схема виготовлення фігури голуба (с. 50).

VI. Планування наступних трудових дій. Вибір матеріалів та інструментів.

— Для роботи вам знадобиться:

- кольоровий папір;
- ножиці;
- клей;
- пензлик.

Почніть роботу з підготовки аркуша паперу квадратної форми. Працюйте поволі, стежте за чіткістю ліній згину, співпаданням кутиків.

VII. Правила техніки безпеки та гігієни праці.

Щоб безпечно працювати,
Треба правила згадати.
Ножиці — це небезпечно,
Нагадати вам доречно:
Біля краю не клади,
Щоб не трапилось біди.
Вістря вгору не тримай,
Другу так передавай.
(Вчитель демонструє.)
Якщо він тебе попросить,
Вперед кільцями подай.
Клей наносити потрібно
З середини до країв.
Буде дуже добре видно,
Якщо буде зайвий він.
Якщо клей на одяг капнув,
Паніки ти не зчиняй,
А швидесенько водою
Клей з одягу відмивай.
На столі лежить серветка,
Якщо руки забруднив,
Ти візьми її і швидко
Витри все, що замастив.

3. Дослідницький практикум.

— Візьміть до рук сірникову коробку та розгляньте її.

— Яку будову має коробка?

— Розріжте її по швах.

— Розкладіть розгортку на горизонтальній площині.

— Спробуйте скласти коробку.

— У чому відмінність об'ємного виробу від плоского?

— Скільки площин у коробки?

— Як закріплені краї коробки?

— Чи потрібні припуски для склеювання?

— Поясніть, для чого.

— Сьогодні на основі коробки з-під соку ви навчитеся виготовляти підставку для ручок та олівців та зможете оздобити її.

IV. Розгляд зразка виробу.

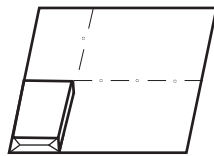
V. Технологія виготовлення виробу.

Школа майстерності: іграшка з упаковки.

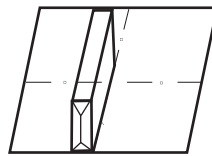
1. Для майбутньої підставки використайте упаковку з-під соку, чаю, макаронних виробів, круп прямокутної форми.

2. Обріжте зайву частину упаковки залишивши 15 см.

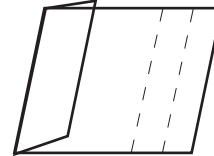
3. Відповідно до обраного образу підберіть колір паперу. Обгорніть та обклейте упаковку кольоровим папером, як показано на малюнках (1–5).

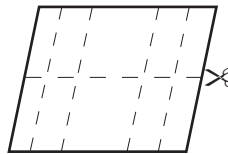
1

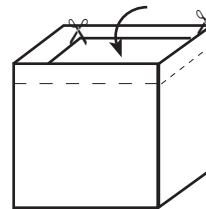
2

3

4

5

4. Обгорнуту коробку приклейте на підставку.

5. Оздобте виріб декоративними деталями відповідно до обраного образу.

VI. Планування наступних трудових дій. Відбір матеріалів та інструментів.

VII. Правила техніки безпеки та гігієни праці.

VIII. Самостійна робота учнів (альбом).

Фізкультхвилинка.

Все в порядку? Спочивайте.

Дружно руки підіймайте.

Вище, вище! Опускайте.

Нахиліться, розігніться.

Знов до сонця потягніться.

Станьмо прямо. Усміхніться

Й до роботи знов беріться.

Продовження самостійної роботи.

IX. Оцінювання виробів. Відбір на виставку.

X. Підсумок уроку.

— Чи сподобалося вам працювати сьогодні на уроці?

— Зі старих упаковок спробуйте зробити ще деякі вироби: перетворіть упаковку на скриньку для різних дрібниць, на іграшки для молодшого братика чи сестрички.

— Для чого люди перероблюють використані упаковки?

Я все поприбираю,
Щоб чисто стало всюди.

Усіх вас закликаю:

— Любіть довкілля, люди!

XI. Прибирання робочих місць.

УРОК 35

Тема. Узагальнення знань і вмінь учнів. Підсумковий урок. Організація виставки дитячих робіт.

Навчальне видання

Серія «Бібліотека вчителя»

БОГАЙЧУК Руслана Василівна

УРОКИ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ

3 клас

Посібник для вчителя

До підручника Сидоренка В.К., Котелянець Н.В., Агєєвої О.В.

Головний редактор *Богдан Будний*

Редактор *Марія Мигаль*

Обкладинка *Аліни Воронкової*

Комп'ютерна верстка *Тетяни Золоєдової*

Технічний редактор *Оксана Чучук*

Підписано до друку 12.05.2014. Формат 60x84/8. Папір офсетний.
Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 15,81. Умовн. фарбо-відб. 15,81.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 4221 від 07.12.2011 р.

Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002
Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-19-66; 52-06-07; 52-05-48
office@bohdan-books.com
www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-3906-2

9 789661 039062